

Prijs voedingsmiddelen, dranken en tabak fors omhoog

Auteur(s):

CBS

Samengesteld door de Divisie Macro-economische statistieken en publicaties van het CBS

Verschenen in:

ESB, 86e jaargang, nr. 4308, pagina 399, 4 mei 2001

Rubriek:

Statistiek

Trefwoord(en):

goederenmarkt

Een opvallende rol bij de toename van de inflatie is weggelegd voor voedingsmiddelen en alcoholvrije dranken. Deze groep heeft met een prijsstijging van 6,8 procent tussen maart 2000 en maart 2001 bijna de hoogste prijsstijging van alle artikelgroepen. Dit is opmerkelijk omdat het verlaagde btw-tarief dat op deze artikelen van toepassing is, niet is verhoogd.

Ook in historisch perspectief is deze stijging uitzonderlijk. Voedingsmiddelen en alcoholvrije dranken kennen in het algemeen een relatief bescheiden prijsstijging. Tussen 1990 en 2000 was de prijsstijging in deze groep gemiddeld 1,3 procent per jaar. Dat is ongeveer de helft van de gemiddelde inflatie, die in deze tien jaar 2,5 procent bedroeg. Ook in 2000 was de gemiddelde prijsstijging van voedingsmiddelen en alcoholvrije dranken met 0,9 procent nog bescheiden.

Begin 2000 waren de prijzen van voedingsmiddelen 1,6 procent gedaald ten opzichte van een jaar eerder. Daarbij speelden de lage prijzen van een aantal versproducten een rol, en ook een prijzenoorlog tussen supermarktketens die in het eerste kwartaal van 2000 uitbrak. In de loop van 2000 liep het cijfer op tot rond 2,8 procent in het laatste kwartaal. In het eerste kwartaal van 2001 is het cijfer nog sterker opgelopen, van 3,8 procent in januari, via 5,2 procent in februari naar 6,8 procent in maart.

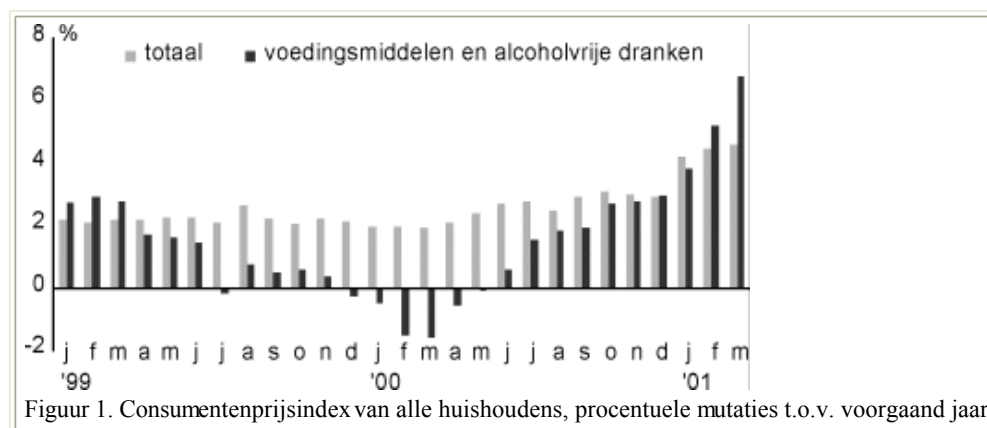
De stijging van deze jaarmutatie is zowel toe te schrijven aan voedingsmiddelen die vanuit hun aard sterk in prijs kunnen fluctueren, als aan voedingsmiddelen met een veel rustiger prijsverloop. Tot de eerste groep horen vers fruit, verse groenten en aardappelen.

Tot de tweede groep hoort onder andere vlees. Dit werd in de laatste tien jaar gemiddeld minder dan een procent per jaar duurder. In de laatste twaalf maanden ging de prijs echter 8,8 procent omhoog. Een vergelijkbare ontwikkeling zien we bij melk, kaas en eieren. Na een gemiddelde prijsstijging van 0,6 procent per jaar in de afgelopen tien jaar wordt de consument in de laatste twaalf maanden met een prijsstijging van 6,4 procent bij zuivelproducten geconfronteerd.

Ook brood en granen werden in de laatste twaalf maanden 3,7 procent duurder, duidelijk meer dan de gemiddelde prijsstijging van 1,7 procent per jaar sinds 1990. Vis kent al enkele jaren wat sterkere prijsstijgingen.

De prijsstijging bij voedingsmiddelen en alcoholvrije dranken wordt nog overtroffen door die van alcoholhoudende dranken en tabak, welke gemiddeld 7,2 procent duurder werden. Deze stijging is voor 1,3 procentpunt toe te schrijven aan de btw-verhoging per 1 januari. Tabak stijgt sinds 1990 met gemiddeld 5,5 procent per jaar in prijs. Alcoholhoudende dranken zijn wel veel meer in prijs gestegen dan in de afgelopen jaren gebruikelijk was, namelijk met 6 procent tegenover gemiddeld 1,5 procent in de laatste tien jaar.

Zie ook [figuur 1](#), [figuur 2](#).

Figuur 2. Prijsstijging van voedingsmiddelen en alcoholvrije dranken, procentuele mutatie eerste kwartaal 2001 t.o.v. eertse kwartaal 2000